

Cicle de conferències 20 anys de recerca en l'espai Vives

Setembre - desembre de 2014
Universitat de Perpinyà Via Domitia

En el marc del XX aniversari de la Xarxa Vives, la presidència de la qual va ser assumida en el primer semestre de 2014 per la Universitat de Perpinyà i el seu president, Fabrice Lorente, es proposa a la comunitat universitària perpinyanenca i el conjunt de la societat civil, un cicle de conferències sobre diversos aspectes de la recerca portada a terme en l'espai de la regió universitària Vives.

Les conferències tractaran de llengua, de l'evolució de l'espècie humana, de neurociència, d'adaptació de l'espècie animal i de dret de la família, un ventall que demostra la riquesa de la recerca en les universitats de la Xarxa i una voluntat d'atreure un públic ampli i a càrrec d'experts d'universitats amb cura de transmetre el seu coneixement a la societat.

Totes les conferències tindran lloc els dimecres a les 18 h durant el primer semestre del curs 2014-2015.

PROGRAMA

24 de setembre, amfiteatre 5

Llengua i poder

Joan Martí Castell, catedràtic de Filologia Catalana de la Universitat Rovira i Virgili, primer president de la Xarxa Vives d'Universitats i antic president de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans.

Allò que més obliga a relacionar els conceptes «llengua» i «poder» és que els idiomes no són solament codis per a la comunicació, sinó que també, i potser principalment, han esdevingut històricament els distintius per excel·lència d'una comunitat, un país, una nació. Per la qual cosa la diversitat de llengües desemboca en conflictes, que generen tensions proporcionals al rang de què gaudeixen. La minorització i la majorització lingüístiques són dues conseqüències principals de la força o la debilitat social que pot conferir un idioma, així com ho és la diglòssia. La dependència de la llengua amb el poder de la comunitat de què és pròpia és la causa que en la història d'un territori lingüístic mai no hi ha res de definitiu, ni positivament ni negatiu: tot depèn de com es desenvolupen els esdeveniments i, doncs, de la importància i el prestigi de l'esmentat territori.

8 d'octubre, amfiteatre 1

Per què Darwin tenia raó i per què ens ha d'importar

Juli Peretó Magraner, professor de Bioquímica i Biologia Molecular de la Universitat de València.

La biografia de Charles Darwin servirà per a presentar els aspectes remarcables de la seua teoria evolutiva. A partir d'ací, es donaran exemples de processos evolutius i s'analitzaran aplicacions pràctiques (per exemple, en l'àmbit mèdic). També s'escau reflexionar sobre les implicacions filosòfiques de la teoria evolutiva pel que fa al lloc que ocupen els humans a la natura i la seua relació amb la resta d'animals. De tot plegat se'n dedueix la importància cultural i educativa d'entendre (i acceptar) les conseqüències del pensament darwinista en tots els àmbits, del científic al sociopolític.

C

22 d'octubre, amfiteatre 5

Existeix el lliure albir? La neurociència de la creativitat i el llenguatge

David Bueno Torrens, professor de Genètica de la Universitat de Barcelona, divulgador de la ciència.

Les persones ens omplim la boca parlant de la llibertat. Ens agrada sentir-nos lliures, però sovint la llibertat, especialment la dels altres, també ens atemoreix. Els darrers descobriments en genètica i neurociència semblen indicar, però, que molts dels nostres comportaments sorgeixen directament del cervell sense massa elecció per part nostra. Existeix el lliure albir? Quines restriccions pot tenir? Quin és el seu paper en l'evolució de la nostra espècie?

12 de novembre, amfiteatre 5

Mol·luscs opistobranquis: un món d'adaptacions

Joandomènec Ros Aragonès, catedràtic de Biologia de la Universitat de Barcelona i president de l'Institut d'Estudis Catalans.

S'explicarà què hi ha darrere els colors vilorats i llampants d'aquests moluscs marins sense conquilla, i com l'estudi faunístic, biològic, fisiològic, etològic, químic i evolutiu d'aquests interessants animals ens ha descobert meravelles adaptatives i recursos naturals insospitats.

3 de desembre, amfiteatre 5

El Codi civil de Catalunya. Les relacions familiars i successòries

Albert Lamarca Marquès, professor de Dret Civil de la Universitat Pompeu Fabra i president de la Comissió Jurídica Assessora de la Generalitat de Catalunya.

S'explicarà com la Catalunya contemporània ha tractat el seu dret civil i ha superat les limitacions de l'Estat. També s'analitzarà com s'ha sabut mantenir tradició i modernitat en dos aspectes cabdals de la regulació de la vida privada de les persones, el dret de les relacions familiars i les successòries.